

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljanj velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I. 17.

Izhaja vsak dan, izvenemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 209.

V Ljubljani, v sredo 13. septembra 1893.

Letnik XXI.

Ne v nemške šole!

S tem naslovom objavil je včerasjšnji „Narod“ članek, v katerem hvalevredno priporoča starišem in vzgojiteljem sploh, naj pri vpisavanju otrok v šole pazijo na zdrava vzgojeslovna načela ter naj pošiljajo svoje slovenske otroke v slovenske šole, nemške otroke pa v nemške šole. Ta opomin velja posebno za Ljubljano. Na koncu članka pa se prav po nepotrebnem „Narod“ zaleti v nas, ki piše:

„Pri tej priliki se ne moremo zadržati, da ne bi apostrofirali naših „Slovenčevcev“, ki tako dosledno zamujajo vsako priliko, pokazati v dejanji svoje rodoljubje in svoje narodno prepričanje. Budite in učite roditelje, kam naj pošiljajo svoje otroke v šolo! Če že ne morete s svojim hujškanjem zoper „liberalne“ liste povsem nehati, odnehajte vsaj za nekaj časa in porablajte leco v to, da poučite ljudstvo, kje so šole, v katerih si deca ohrani vero in narodnost, kje pa nemške šole, v katerih izgubé učenci najprej narodnost, potem pa po vašem lastnem priznanju tudi vero, ki so torej v pravem pomenu besede brezverske šole.“

Mi se popolnoma strinjamo z „Narodom“ člankom ter tudi opozarjamo, naj slovenski stariši v Ljubljani vpisujejo svoje otroke v slovenske šole, ker to zahteva zdrava pamet, to tirjajo zdrava vzgojevalna načela. Popolnoma neumestno pa je v tem oziru nam očitati nebrzižnost, kajti mi smo tak poziv v posebnih člankih večinoma vsa ko leto objavljali v svojem listu ter čestokrat obsojali, da je toliko slovenskih starišev v Ljubljani, ki silijo svoje otroke v nemško šolo ter jih opozarjali, koliko da s tem škodijo svojim lastnim otrokom pri vzgoji. Nam torej očitati v tem oziru, da dosledno zamujamo vsako priliko, pokazati v dejanju svoje rodoljubje, to je nepošteno očitjanje, ker ni resnično.

Vzlasti pa to ni nam nasproti umestno od glasila stranke, ki je sama največ kriva, da se v zadnjih dveh desetletjih tako grozno množe in širijo nemške šole v Ljubljani. Uprav narodno-napredni mestni odborniki, vzlasti gospoda dr. Tavčar in

Hribar sta sedanjim v narodnem oziru zelo žalostnim šolskim razmeram največ kriva. Ravno ta gospoda hotela je tudi v tem oziru z glavo skozi zid in sedaj, ko vidi, koliko da pri tem trpi domača vzgoja naše mladine, hote zato kriviti našo stranko, ki je pri tem popolno nedolžna. Na vrat na nos so namreč narodni naprednjaki brez ozira na dejanske razmere v našem mestu odstranili poprejšnje slovensko-nemške mestne ljudske šole ter jih nadomestili s samo slovenskimi, vkljub temu, da se v Ljubljani od otrok za vsprejem v srednje šole zahteva precej znanja nemškega jezika.

To je bila prva velika napaka. Toda s to naši naprednjaki v mestnem zboru še niso bili zadovoljni. Ko so namreč Nemci v Ljubljani zahtevali za svoje otroke nemških šol, branil se je mestni zbor ustreči tem zakonito opravičenim željam, dasi je dobro vedel, da je v tem oziru vsako upiranje brezvpešno. In kaj je dosegel s to trmo?

Prouzročil je, da so Nemci vsled tega osnovali nemško šulferajnsko šolo in da je potem po vladnem ukazu tudi še mesto samo moralo osnovati nemške mestne ljudske šole.

To je ona ponesrečena šolska akcija naših radikalcev, ki je največ kriva sedanjemu ponemčevanju slovenskih otrok v ljubljanskih šolah. Torej ne brezbrzižnost „Slovenčevcev“, ampak nespametno, dejanjskim razmeram popolno nasprotujoče ravnanje gospode okoli „Naroda“ zakrivilo je te nezdrave šolske razmere v Ljubljani.

Res kratkovidno je torej od „Naroda“, da hoče napake svojih ljudi nam obešati na rovaš. — Mi nočemo tukaj posnemati svojih nasprotnikov ter očitati narodno-naprednim gospodom slabih namenov pri uvajanju slovenskih ljudskih šol v Ljubljani, mi le povemo razmere, kakor so se vsled tega v resnici razvile, ter jih gotovo z njimi vred obžalujemo.

Jako nespametno pa se nam zdí, da „Narod“ sedaj v tem oziru zbada nas, ker mora pač dobro vedeti, da bo vzlasti gledé šole v Ljubljani treba složnega delovanja vseh Slovencev

v Ljubljani, ako bomo hoteli med ljudstvom prodreti z zdravimi vzgojeslovnimi načeli.

Naposled „Narodu“ še jedno besedo v resen prevdarek. „Slov. Narod“ nam kliče: „Budite in učite roditelje, kam naj pošiljajo svoje otroke v šolo... poučite ljudstvo, kje so šole, v katerih si deca ohrani vero in narodnost!“ Temu nasproti povdarimo, da naj gledé tega lep vzgled ljudstvu dajejo narodni naprednjaki v Ljubljani. Sedaj pa poglejte naznanila ljubljanskih šolskih vodstev iz lanskega šolskega leta. Preglejte tam imena otrok, ki so hodili v nemške šole. Reči moramo, da smo se čudili, ko smo ondi čitali imena otrok znanih in v političnem življenju glasnih ljubljanskih narodnih naprednjakov! Hic Rhodus, hic salta! Dokler pa zavedna, narodno-napredna gospoda sama pošilja svoje slovenske otroke v nemške šole, toliko časa pač ne more zahtevati, da bi tega ne delalo manj zavedno ljudstvo, toliko časa le sebe smeši, ako nam v tem oziru očita, da smo nebrzižni. Ko bi torej kdo nas opravičen bil, v tem oziru očitati nasprotni stranki, tedaj bi to pravico v tem slučaju imeli mi. A tega nečemo storiti, ker bi bilo brez vspeha, rajše se pa v pogledu na prihodnost naše mladine pridružimo v tem slučaju svojim političnim nasprotnikom-rojakom ter pozivljamo roditelje in vzgojitelje, naj, svesti si svojih roditeljskih dolžnostij in zdravih vzgojeslovnih načel, pri početku šolskega leta vpisujejo svoje otroke v šole, kjer se pečujejo in vzgajajo v materinem jeziku, ker taka vzgoja je najvpešnejša za šolsko mladino.

Živelo narodno delo!

Poročali smo že, da se je v Pulju osnovalo novo društvo „Isterska vinarska zadruga z omejenim poročtvom“. Dne 2. septembra je po odloku c. kr. okrajnega sodišča v Rovinju vknjižena. Iz srca jo pozdravljamo. Zanimarjene so do dobra naše slovanske zemlje na jugu. Nobeden jim ni skrbel za ceste, za železnice, nobeden jim ni pomagal, da bi mogle svoje naravne zaklade

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

XIV. Athene.

Od nekdanj imam navado, da v lepi mesečni noči rad prestojim po cele ure pri oknu. Po zraku frfotajo netopirji, v daljavi se čuje popevanje vasujočih fantov... sicer pa je vse mirno. Po ulicah potihnil je dnevni brum, brezskrbno spé ljudje in tudi narava je zatopljena v lahen sen... Zdaj pa zdaj bije ura na začetnem cerkvenem stolpu.

Tako sem slonel tudi zadnjič pozno v noč ob oknu in gledal venkaj...

Na staro hruško drobnico, ravno pred mojim stanovanjem, usdla se je starikova sova, oskodni mrtvaški ptič in pričela v veliko mojo jezo menda tako-le nekako skovikati:

„Slabi časi nastopili so dandanes za ptiče v obče, vzlasti pa še za nas sove — ljubljenske Athene — posebej. Ne rečem sicer, da bi nas n. pr. dandanes več ne slikali in dolbili na kipih nesmrtnih bogov, vendar potiskejo nas vedno bolj in bolj na

stran in toliko da se nas še spominjajo. Upodobljena sem res na vsaki drugi ali tretji posétnici, kjer se ta ali oni evropski gimnazijec — ne vem po kateri pravici — prvokrat samosvestno nazivlje „studiosus litterarum“ ali pa tudi samo skromno „stud. gymn.“, toda li uživam še ono čast, ko sem jo nekdanj, ko se helenski in rimski akademiki, pohajajoči visoke šole athenske znanosti brez mene niti misliti niso mogli? Da, tedaj so bili še drugi časi. Učenjaki so tedaj še res nekaj mislili in se trudili dospeti do resnice, ne pa izmišljali se tako neverjetnih hipotez, kakor dandanes, in dijaki, naj so že tudi radi „skovikali“ (besede „krokati“ tedaj še niso poznali), častili me niso zato nič manj. Zdaj pa je seveda vse drugače. Sedaj časté i dijaki i učenjaki krokarja, simbol temé in mračnjaštva, mene pa preganjajo kakor oznanovalko smrti, simbol temé, ki nikomur ne prinese nič dobrega...

Kje so oni časi, ko so nas krog vsacega svetišča Minervinega gojili v brezmejnem številu? Kje je ona zlata doba, ko je še imel neko smisel pregovor ἡλικίας εἰς Ἀθήνας? — — — Minula je naša zlata doba in nikdar več se ne povrne nazaj! Le še v kakem prirodoslovnem muzeju trpé nas v nekaj eksemplarih, v tem ko nas na atiški akropoli

že zdavnej ni več. Potikati se moramo po starih grajskih razvalinah, po začrnelih cerkvenih zvonikih in po temnih, nedosežnih gozdih. Tudi naša gospodarica Athena je že skoro popolnoma pozabljena. Samo v starih spisih helenskih čita se še njeno ime iz davnoproslih boljših časov.

Fuimus Troes, fuit Ilion et ingens
Gloria Teucrorum, Saevus omnia Jupiter Arges,
Transtulit...

Nastali so novi bogovi, uboga Athena pa se jim je morala umakniti. Prosta veda, svobodno raziskavanje to je dandanes vseobčno géslo...

In v elegičnem tonu — kakoršnega zna ubrati samo ponočnjaška sova v sentimentalnih urah svojih — pričela je vzdihovati in tožiti, kako popačen in spriden da je svet dandanes. Nikjer nikacega ideala več, vse materijalistično, praktično...

Tedaj pa se nisem mogel več premagovati. Razjarjen planil sem k pisalni mizi, pograbil črnilnik in ga treščil skozi odprto okno v gosto hruškino vejevje...

Sova je še jedenkrat otožno zaskovikala, potem pa odletela. Jaz pa sem še nadalje slonel ob oknu in gledal venkaj v jasno, mesečno noč. —

uporabljati in se povspeti; še manj se je kdo brigal za vzgojo nadarjenega in čilega naroda, ki biva v njih.

Vinska trta ima ondi bujno domovje, morje se je smijalo, vabeč jih k trgovini, kazoč jim pot v daljni svet, lepota krajev jim je bodrila domišljijo, vendar so ti kraji — siromašni in zapuščeni. Malone duševno in gmotno potrt in usuzen rod potnega lica, solznih oči, se s silo tam komaj prehranja.

A sedaj mu evitajo boljši časi. Domoljubi čiste, neskajljene ljubezni navdani, vstajajo mej njim, pomagat mu, da si po njihovi pomoči sam pomore. Dalmacija in Istra se vzdramljata in novo življenje se vzbuja na teh staroslavnihih prosvetnih tleh.

Tužna Istra! Morda ne bo več dolgo nosila tega naslova. Delavna Istra jej bodi ime! Zaslužila je. Letošnje leto je v tem znamenito. Zasnova se je „družba sv. Cirila in Metoda“, ki bo na „katoliško-narodnem“ temelju snovala toliko potrebne šole.

S pomočjo duhovstva misli društvo napravljati na večjih krajih vsaj šole za silo. Z veseljem smo pozdravili to društvo, kateremu le želimo, naj bi požrtvovalno navdušenje, ki se sedaj širi zanje po vsej južni Sloveniji, nikdar ne ponehalo. Ime sv. bratov brani vero in narodnost in spomin njun obodri vse Istrijane, da se vedno tem krepkeje potegnejo za vso njuno dedščino.

Poleg družbe sv. Cirila in Metoda pa se je ustanovila „vinarska zadruga“, kateri vzlasti velja naš pozdrav. Vinorodna Istra do sedaj ni imela nobene velike vinske trgovine in vsled tega njeni pridelki tudi nobenega vglada. Po svetu je krožila čisto narejena brlozga pod imenom isterskega vina. Pri tem so bogateli špekulantje in odrtniki. Revnejši vinogradniki niso imeli kam prodati svojega vina in so bili na milost in nemilost izročeni prekupecem vsakovrstne baže.

Prodati je bilo treba brzo, da se je dobil denar za davke, za obresti, za vsakojake potrebe, kupca pa ni bilo čisto od nikoder. In tisti reveži, ki so morali plačevati na dolg, so bili še na slabšem, kakor smo že zadnjič omenjali.

Dalje ni bilo nobenega reda pri stiskavanju vina. Vino se je v Istri mešalo, kakor nikjer drugod ne. Večje množine istovrstnega vina ni bilo mogoče nikjer dobiti. Vsled tega tudi ni bila možna večja vinska trgovina. Vsi ti in drugi faktorji pa so prouzročevali, da je bil isterski vinogradnik popolnoma odvisen od italijanskih bogatašev, — raja, — potujčenemu trinogu!

Zato se je ustanovila „vinarska zadruga“. Čist je njen namen, samo v gospodarsko korist revnemu isterskemu narodu. Pospeševati vinarstvo, vrediti veliko vinsko trgovino in s tem dati prilike ljudstvu, da vstane iz praha in blata, je pač najblažji smoter. Zato opozarjamo že danes vse svoje bralce na to zadrugo in jo priporočamo vsem v podporo.

Možje, ki jej stojé na čelu, so nam porok, da bo uprava njena pazljiva, previdna in poštena. V prvem vodstvu je L. Križ, sin znaneega veletrgovca iz Čabra; njega namestuje požrtvovalni domoljub dr. Konrad Janežič, kamniški rojak in sedaj koncipijent pri dr. Laginji v Pulju. Potem so še v odboru: čast. g. Jos. Velikanje, zaslužni duhovni pastir v Juršičih; K. M. Spinčič, posestnik v Spinčičih, in Ign. Stiglic, posestnik v Pulju. Gosp. Spinčič je hkratu sodarski mojster in bo s tem zadrugi mnogo koristil.

V prvo nadzorništvo so izbrani: dr. M. Laginja, dr. M. Trinajstić in Ivan Spik. Tudi ta imena nam beležijo, da je podjetje pošteno in varno.

Celemu svetu je znano, kako se je kazilo avstrijsko domoljubje v Istri in na Primorskem, koder se je s čudovito radodarnostjo podpiral živelj, ki je pri tem z vedno večjo silo težil proti zjedinenju Italiji. In duhovništvo in posvetni rodoljubi, ki so se potegnili za teptane pravice ubogega, zvestega naroda slovenskega, so si zaslužili ime hujšakačev in panslavistov. S temi besedami so metali kar za kratek čas krog sebe; pri tem pa še bolj zatirali narod.

Rodoljubi niso obupali, delali so dalje, in njihovo delo sedaj jasno kaže, da jim je res napredek dežele v mislih. Po naših mislih sta državna in deželna vlada dolžni podpirati to plemenito gibanje, dolžni pomagati, da v resnici postane „vinarska zadruga“ to, kar namerava, namreč središče velike vinske trgovine, pa tudi središče, odkoder bi se po

celi Istri razširilo umno vinarstvo v neizrekljivo korist pozabljeni, zapuščeni zemlji.

„Družba sv. Cirila in Metoda“, „puljska posojilnica“, „vinarska zadruga“, nam pričajo, da je isterskim rodoljubom mar pravo narodno delo. Bog blagoslovi vse njihove napore!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. septembra.

Rinaldini. Po časopisih se razpravlja govorice, da tržaški namestnik Rinaldini odstopi. V višjih krogih niso zadovoljni, ker preveč zatira Slované in preveč podpira Italijane, katerih pa vendar ne more pridobiti. Rinaldinijev naslednik bode baje neki nemški uradnik, ki je sedaj na Tirolskem. Koliko je resnice na tem, mi ne vemo. Toliko pa lahko rečemo, da vlada svojega namena ne bode dosegla, ako v deželo pošlje za namestnika moža, ki ne bode umel deželnih jezikov in tudi ne poznal deželnih razmer. S pospeševanjem nemštva se v Trstu proti Italijanom ne dá ničesa doseči. Na Primorskem za nemštvo ni nobenih tal. Razmere se tako dolgo ne izboljšajo, da na Dunaju spoznajo, da je potrebno pospeševati slovanski živelj in se na višje mesto pošljejo uradniki, ki bodo imeli tudi srce za Slované.

Spomin kraljevega reskripta z dne 12. septembra 1871. Mladočehi so hoteli spomin kraljevega reskripta z dne 12. septembra 1871. leta izkoristiti v močno agitacijsko sredstvo. Po vsej Češki hoteli so sklicati shode, da demonstrirajo za češko državno pravo. Vlada je pa vse te shode prepovedala z ozirom na narodno razburjenost, na njih demonstrirajoče tendence in na to, da ni nobenega poročstva, da bi se obdržal red. Mladočehi so sklenili zatorej prirediti zaupne shode in bankete, pa tudi s tem ni šlo gladko. Vladni organi so strogo pazili, če so ti shodi in banketi zares strogo zaupni, in kjer to ni bilo, so jih razgnali z žandarji. Sicer pa ne moremo reči, da bi Mladočehi ne bili dosegli vsaj deloma svojega namena. Hoteli so razburiti prebivalstvo in so ga res razburili. Strogo postopanje uradnih organov je le povečalo to razburjenost, torej je vlada dosegla nasproten vspeh, nego se je nameraval.

Papeževa enciklika in liberalci. Energične besede poslednje papeževe enciklike na ogerske škofe niso liberalcem povšeč, ali vendar v svoji premetenosti tega ne pokažejo, temveč jo hočejo celo izkoristiti v svoje namene. Iz tega, da se v encikliki ne omenjajo proticerkvene predloge, sklepajo liberalni listi, da papež ni proti tem predlogom, da nima nič proti civilnemu zakonu. Pač pa so našli v encikliki, da papež obsoja protisemitizem in sploh vmešavanje duhovnikov v posvetne zadeve, če tudi o protisemitizmu ni besedice v encikliki. Liberalci sklepajo vse iz tega, ker je papež priporočal duhovščini pokorščino škofom in previdnost v politiki. Ker dosedaj škofje niso naravnost nastopili proti židom, torej tudi drugi duhovniki ne smejo ničesar storiti proti židovskemu liberalizmu. Liberalni listi bi s svojim zavijanjem zares kmalu naredili papeža za največjega liberalca.

Katoliški shod v Terezijopolu, na katerega je bilo že nad 8000 ljudij napovedalo svoj prihod, je bil prepovedan zaradi kolere, kakor smo že omenili. Da pa kolera ni bila glavni povod tej prepovedi, razvidi se že iz tega, da vlada zaradi kolere ne prepove semnjev in tudi ni prepovedala shoda odvetnikov v Szegedinu. Sicer je pa vlada tudi čakala s svojo prepovedjo do zadnjega, da je odbor imel veliko troškov. Postavila se je že bila velika lopa za shod, najela in plačala dva separatna vlaka, veliko izmetalo za tiskovine, in vsega tega bi ne bilo, da je vlada pravočasno naznanila, da shoda ne dovoli. Katoliki se pa ne bodo dali prestrašiti, temveč mislijo sklicati deželni katoliški shod celó v Budimpešto v veliko jezo liberalcev. Po drugih mestih skličejo katoliške tabore, kakor hitro bo to le mogoče.

Pomnoženje bosenskih čet. Letošnjo jesen se osnujejo zopet v Bosni štiri nove domače stotnije. Bosenska vojaščina bode potem štela dvanajst batalijonov po štiri stotnije. Začetkom prihodnjega leta se osnujejo štirje polkovni štabi. Bosna bode torej za naprej imela štiri polke. Misli se pa hkrati polke združiti v dve brigadi, ki bodeda sestavljali jedno divizijo. Sedaj bode divizija štela le dvanajst batalijonov, ali se v štirih letih pomnoži na šestnajst

batalijonov, da bode tako močna kakor so druge divizije. — Vojaška organizacija v Bosni jako hitro napreduje, želeti je le, da bi tudi v drugem oziru dežela tako hitro napredovala, posebno kar se tiče izboljšanja agrarnih razmer. Žal da moramo reči, da oblastva za vredenje agrarnih razmer ne kažejo tiste gorečnosti kakor za pomnoženje vojaščine. Tudi Bošnjaki že skušajo, da je v novodobni državi vojaščina prva in glavna stvar.

Srbski kralj ali njegovi svetovalci dobro razumejo, kako pridobiti si simpatije prebivalstva. Kakor je znano, ima Črni Jurij ali Karadjordjević veliko zaslug za osvobodjenje Srbije. Te dni je bil kralj Aleksander v Topoli, kjer v cerkvi počiva ta srbski junak. Kralj je šel v cerkev z ministri in generali in položil na grob venec, opomnivši: „V spomin možu, ki je prvi razvil zastavo v osvobodjenje Srbije! Večno živi njegov spomin!“ Pri obedu, ki je bil potem, je kralj naglašal, da je častenje moža, ki počiva v Topoli, krepost, ki je vsakemu v čast in jo on slovesno priznava. Da je ta dogodek vzbudil veliko začudenje v Srbiji, si lahko mislimo, ko je znano, kako nasprotni sta si rodbini Obrenovičeva in Karadjordjevičeva. Toda kralj ne ostane pri tem, temveč hoče storiti še jeden korak dalje. Preklicati misli bajé dekret, katerim je Karadjordjevičeva rodbina iztirana iz Srbije.

Cesar Viljem je bil v Lotaringiji zares kaj slovesno vsprejet. Nemški listi seveda nekoliko pretiravajo, ali celó dopisniki francoskih listov priznavajo, da se v mišljenju prebivalstva napravlja nekaj prevrat. Navdušenje za Francijo pojema. Nekoliko je to čisto naravno. V javno življenje stopa pokolenje, ki je vzgojeno že pod nemškim vladanjem. Mnogo pa tudi to vpliva, da Lotarinžani obupavajo, da bi Francija prisvojila si deželi, kateri sta ji odtrgali Nemci. Francozi sami že jedva resno mislijo na to, ali vsaj ne pripravljajo se z vso resnostjo za tak velik boj, temveč se rajši prepirajo mej seboj. Francoskim liberalcem je tudi preganjanje cerkve in kračenje njenih pravie važnejše, nego pa pridobljenje zgubljenih dežel. Francozi bi morali gledati, da dobé trdno vlado, dokler tega ni, ne morejo niti misliti, da bi se maščevali za poraze 1870. leta, in to vedó tudi Lotarinžani in se po tem ravnavajo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. septembra.

(Spominski dan.) Dne 11. t. m. je prešlo ravno 400 let, odkar so Turki strašno premagali Hrvate na Krbavskem polju pod Udbinom. Jakob paša, vrhbosenski poglavar, je z nekako deset-tisoč jezdecí prigromel skozi Hrvatsko na Kranjsko ropat. Hrvatje so se ravno tedaj bili mej seboj; plemičev bi bil vsak rad naslednik Matiju Korvinu († 1490); odtod so nastali domači boji. Turkov napad jih je vzdramil. Ban Drenčin je skupil 15.000 vojakov slabo oboroženih, mej njimi pa samo 3000 konjikov. Na ravnem polju Krbavskem se sprimejo Hrvatje s Turki, ki so se z bogatim plenom vračali s Kranjskega. V boju je padel cvet hrvatskega plemstva: Jan. Frankopan Četinski, ban jajški Jure Vlatković, brat in sin hrvatskega bana, ki so samega Turki vjeli in ga poslali v pregnanstvo. Do 10.000 Hrvatov je obležalo mrtvih na bojnem polju, do 3000 jih je bilo vjetih. Hrvatska je skoro popolnoma propala; kmalu so jo imenovali le še „ostanki ostankov nekdanje kraljevine hrvatske“. — In vendar so ravno sto let kasneje zaupajoč na božjo pomoč v zvezi s Slovenci tako slavno pobili Turke pri Sisku. Zahvaljujoč božjo previdnost, ki nas je jedina ohranila, se spominjamo prežalostne štiristoletnice.

(Osebe vesti.) G. Avgust Kobler, adjunkt c. kr. državnih železnic, je imenovan za načelnika postaje Ljubljana pri dolenski železnici, za njegovega namestnika pa dosedanji vodja postaje v Jaršah g. Pregl.

(Zlata maša.) Slovesno zlato sv. mašo bode obhajal prečastiti gospod Florijan Prelesnik, župnik v Špitaliču, dne 17. t. m. Hvaležni farani pridno pripravljajo, da bi imenovano slavnost dostojno praznovali; zakurili bodo na predvečer 35 kresov v spomin 35letnega službovanja zlatomašnikovega v istej fari.

(Ogenj.) V kočevski župniji Stari log pogorela je v noči od 8. do 9. septembra vas Stari breg. Ostale so samo štiri hiše. Tudi podružna cerkev je pogorela. Škoda je cenjena na 40.000 gld., pogo-

releci so bili zavarovani na 10.000 glid. Sumijo, da je zažgal neki domačin, katerega so vsled tega že izročili sodišču.

(Petindvajsetletnico) svojega dušno-pastirskega delovanja so obhajali v Št. Vidu nad Ljubljano danes 13. septembra 1893 sošolci gg.: Golob Janez, Karlin Janez, Kobilica Janez, P. Kokalj Rajner, Malovrh Gregor, Puc Alojz, Stambcar Janez, Stupica Franc, Zupančič Anton. — Na mnoga leta!

(Srebrni križec) za zasluge podelil je cesar konduktérju južne železnice, g. Martinu Zdovšek-u, ko je po mnogoletni marljivi službi stopil v pokoj.

(Šolskih sester ustav in šola.) Iz Trnovega na Notranjskem: V zavodu naših „ubogih šolskih sester de Notre Dame“ se bode šolsko leto začelo 18. t. m. Sedaj imamo tukaj dobro vrejeno dekliško štirirazrednico s slovenskim poučnim jezikom; prošlega leta je dobila šola pravico javnosti. Razven 200 vsakdanjih in 50 nedeljskih šolaric se je v zavodu poučevalo 17 gojenk. Poučevalo se bo v prihodnjem šolskem letu razven predpisanih šolskih predmetov in raznih ročnih del na željo dotičnih starišev v posebnih urah nemški in italijanski jezik, igra na glasovirju in na goslih in petje po notah. Sprejemajo se deklice po nizki odškodnini v popolno oskrbovanje v ustav; nekaj prostorov je še vedno izpraznjenih. Ker je pri nas kraj prijeten in zdrav, in ker imajo deklice v hiši lepo kapelo, v kateri se hrani presveti zakrament in se pogostoma v nji sveta maša opravlja; ker je pred zavodom prostorno dvorišče in lep vrt za vedrenje in ker imajo gojenke v vrlih redovnicah dobro, krščansko vzgojo, zato se nadajamo, da se bo še nekaj deklic oglasilo za vsprejem v naš zavod. Bog blagoslovi in poplačaj trud in delo blagim redovnicam, katere se žrtvujejo v časni in večni blagor naše ženske mladine. B.

(Uboj.) Z Vrhnike dne 12. t. m.: V nedeljo dne 10. t. m. sunil je pri Drenovem griču neki kočar, ki ga imajo ljudje za norca, z nožem nekega hlapca v trebuh. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico, koder je drugi dopoldan umrl.

(Tatvina.) Z Breznice: Tatje so vlomili v ponedeljek, 11. t. m., zvečer v prodajalnico Ivana Finžgarja na Breznici. Iztrgali so železno omrežje in odnesli vso kavo in sladkor. Sreča, da ni bilo denarja v predalu. Sledit ni nobenega. Samo na vrtu pod kozolcem je postelja iz prosenice. Bajé so zlobneži tam čakali ugodne prilike. — Čim več tovarn, več ljudij je lačnih in nadležnih prosjakov! Tega pred leti ni bilo na Gorenjskem. Tudi košček socialnega vprašanja!

(Glas iz občinstva.) Poroča se nam: Ni je skoraj nedelje ali praznika, v katerem bi v Florijanski in sosednjih ulicah pozno po noči ne razgrajali in ukali pijanci; ni ga pa redarja, da bi jih pomiril ali razkropil. Zeleti bi bilo, da bi redarji vsaj z enako, če ne z večjo oistrostjo postopali zoper take rogovileže, kakor postopajo v novejšem času zoper dijake. Naj bi merodajne oblasti vendar enkrat že kaj učinile, da se konec napravi takemu ponočnemu neredu v stolnem mestu, kakoršnega morebiti še na kmetih ni.

(† Škof J. Pavlešić.) Včeraj dne 12. sept. so pokopali že drugega kapiteljskega vikarija, odkar je izpražnjena nadškofova stolica v Zagrebu. Dne 9. t. m. okolo polu osmih zvečer je umrl, kakor smo v brzojavah poročali, J. Pavlešić, škof belograjski in smederevski, pripor vranski, tajni svetnik Njeg. Veličanstva i. t. d. — Rajni se je rodil v Karlovcu dne 27. dec. 1814. L. 1838 je bil posvečen, za tem pa nastavljen za duh. pomočnika pri sv. Marku v Zagrebu in za prefekta v plemskem ustavu. L. 1841 je postal župnik v Dubovcu, l. 1854 pa stolni korar v Zagrebu. Oba nadškofa Haulik in Mihalović sta rajnega jako odlikovala. Cesar mu je podelil red železne krone in tajno svetništvo. V ilirski dobi je mnogo pomagal razvoju ilirske ideje; sicer pa v političnem življenju ni igral velike vloge. — Pogreb njegov je bil jako slovesen, Bog mu daj večni mir in pokoj!

(Iz Rovt) Lovski čas se bliža. Zopet bode marsikateri slovenski Nimrod vzel zarujevalo puško raz steno, jo nabasal, poklical psa in šel v zeleni log streljat srne in zajce. Manjkalo se zlasti zajcev letos ne bode. Med lovci je pregovor, če je leto ugodno, pripelje zajka v jesenski sezoni 16 zajčkov in zajkelj lovcu nasproti. Letošnje leto je bilo za zajce ugodno, da malokatero kedaj tolikanj. Pregovor sicer pravi: Za vsakim grmom ne tiči zajec.

Pri nas v Rovtah ta pregovor ni veljaven, ker dostikrat po dva ali celo trije zajci za jednim grmom tiče. Za blagor kmeta tolikanj vneta gosposka naj bi vendar poskrbela, da bi se divjačina preveč ne množila. V občinah, v katerih imajo lov tujei, ki le radi kratkega časa pridejo s puško pogledat v svoje lovišče, moral bi se nastaviti domač lovec, da bi streljal divjačino, katero bi lahko izročeval lastniku lova. Kmetu pač ni za zajčjo pečenko, te ne zavida gosposkemu lovcu. On bi se le rad ubranil škode, ki mu jo zajci delajo vzlasti pri drevesih. Radi tega se ni čuditi, če kdo začne tolikanj škodljivo divjačino zasledovati s puško v roki ter postane lovski tat. Saj si drugače pomagati ne more. Zajca vloviti in mu zobe zdreti ne more. Ali naj mirno gleda, kako mu v potu in trudu vzgojeno drevesce uniči! In vendar pri nas taceh lovskih tatov ni! Ako logaško lovsko društvo letos ne bode bolj trdo zajcem stopilo na noge, se bode morala naša kmetijska podružnica potruditi, da pride kmet do svoje pravice. Menda se bode pač še dobil advokat v Ljubljani, ki bode branil uboge kmete pred požrešnim zajčjim zobom.

(Razkolna-grška cerkev v Dalmaciji.) V dalmatinsko-isterski razkolno-grški škofiji pastiruje nekaj let sem na protestantskih vseučiliščih vzgojeni dr. Milaš. Ta mož se je tudi že poskušal na slovstvenem polju, vzlasti nekatera cerkvenopravna vprašanja je reševal; tudi ob izhajanju sv. Duha od Očeta in Sina je zagovarjal krivi nauk svoje cerkve. Pokazal se je pa vselej in povsod strastnega nasprotnika katoliški cerkvi in h krati liberalnega novodobnika. Vendar pa se mu ima njegova škofija veliko zahvaliti. Vsak dan je kaka sprememba, vsak dan prinese kaj novega. Značilno pa je, da so vse nove vredbe razkolnega vladike ukrojene po naredbah katoliške cerkve. To se kaže v vzgoji bogoslovcev, v bogoslovskem slovstvu, ki je vse povzeto iz katoliških del, v organizaciji duhovstva, v uvajanju pastoralnih konferencij, v izdavanju posebnega „Glasnika pravoslavne dalmatinsko-istrijske eparhije.“ Ta glasnik izhaja letos prvo leto; v njem se vidi, da hoče vladika svoje vernike in svoje duhovnike zboljšati v нравnem in znanstvenem oziru. Duhovstvu ukazuje, kako se ima pripravljati za svojo sveto službo, vzlasti skrbi, da pristopajo k zakramentu svete pokore, zabranjuje mu po katoliške cerkve vzorcu marsikojne posle in opravila, ki se ne skladajo z duhovsko službo, a pri tem, žal, goji srbski šovinizem in mržnjo proti katoličanstvu. Že ime „srpska crkva“ ali „srpsko-pravoslavna“ je nesmisel. „Pravoslavna“, kakor se imenuje sama, je že sama po sebi splošna, nestrankarska in pravoslavna srbska cerkva, je najgorje protislovje. Čudno je tudi, kako se v listu vedno sklicuje na državo in njene naredbe, katerim se bajé protivi katoliška cerkev. — V znanstveno razpravljanje se ne spušča; pri književnih ocenah išče vedno le, kako bi izvil iz knjig nasprotstvo do grške cerkve in tako vkljub velikim svojim hvalevrednim naporom s srbskim šovinizmom goji najgorjega sovražnika napredku cerkve in domovine.

(Iz Prage.) 10. septembra. V Příbramu so našli novo srebrno žilo ravno na prostoru, kjer se je nahajalo nekaj oporok ponesrečenih rudarjev. Te dni so blagoslovili spomenika na pokopališčih v Příbramu in Březovih Horah. — Č. g. Franc Pohunek, vrednik „Vychovatelja“, je imenovan za nadzornika veronauka na vseh ljudskih in meščanskih šolah v Kladnu. — Tepelski samostan je slavil 700-letnico svojega ustanovljenja. Njegov začetnik je bil bl. Hroznata. — Mladočeški poslanec gosp. Gustav Eim pohaja v spremstvu g. dr. D. Starčevića svoje volilce. — Cesar je potrdil volitav predsednika češke akademije ved in umetnosti, stavbinskega svetnika g. Jos. Hlávke, dalje predsednika prve vrste dr. A. Rande, druge vrste dr. Karola vit. Kořistke, tretje vrste prof. Kotte in Jos. Šolína kot tajnika. — Katoliško-politično društvo za češko kraljestvo je imelo prejšnjo nedeljo svoj shod v Trutnovu. Pri tej priložnosti je predsednik govoril o pomenu in stališču zgodovinskega plemstva v češkem narodu. Omenil je, da bode češko plemstvo vselej složno ter glasovalo kot jeden mož, kadar se bode šlo v važnih stvareh za češko domovino, katero bode vedno branila. Za njim je govoril praški župnik Janku o „Cerkvi, njena glava in srce“ in za tem vrednik „Večerních Novin“, Jos. Kratochvíl, o glavnih željah

socialne demokracije. — Poslanci Masaryk, Kramář in Stránský pojdejo na za danes sklicani javni shod v Dobeninu. Govorili bodo še Komprda, Pavel, Dvořákova in Hergetova — Mladočehi in socialisti. — Najstarejši član mestnega zbora, g. Josip Dittrich, se je odpovedal članstvu. Deloval je 32 let v blagor mestu. — Naša rojakinja, gđ. Zdenka Braunerova, je bila odlikovana v Parizu, ker je preskrbela dekoracijo češkega paviljona na razstavi „des Arts de la femme“. — V Budjejevicah so našli nov premogovnik. Kopati v velikem začno jeseni, do tega časa bodo vsa pripravljalna dela dokončana. — „Hlas Národa“ je opozoril, da češki radikali vpijejo, naj se vsak češkega jezika drži, zraven pa koketirajo z nemškim, kakor gg. Brěznovský (aller Arten Handschuhe) in Storeh (neue und gebrauchte Schulbücher) — take napise imata oba na svojih prodajalnicah. Kot tretji je pa v tovarišiji — zavzemi se zemlja! — dr. Edv. Grégr. Na svojih chekih ima besede: „Buchdruckerei des dr. Eduard Grégr, Prag. Knihotiskarna dra. Edvarda Grégra, Praha. — Seveda so ga „Nár. L.“ zagovarjali. Kot argument so navedli, da poštna hranilnica ne rabi drugačnih chekov, kakor z nemškimi in potem še le s češkimi napisi, da si torej dr. Ed. Grégr drugih preskrbeti ni mogel. Na to je „Hlas Nár.“ objavil chek: „Vinné sklepy Jiřího knízete z Lobkovic, Mělník“. Sedaj bi vsak mislil, da ima Edvardov brat zadosti, toda ne. Pisal je, naj našteje „Hlas“ vsaj deset, ki bi imeli zgoj češke napise, da so potem zadovoljni. No, „Hlas Národa“ jih ima več nego deset, in med njimi tudi chek: „Ustřední Matice školská v Praze.“ Tak je radikalizem Mladočehov — imajo predebelo kožo.

(Dalmatinske novice.) Topanjski trgovci (16 tvrdek) so sklenili v posebni okrožnici, katero so razposlali vsem, ki so bili z njimi v trgovski zvezi, da bodo od začetka 1892 rabili brez izjeme samo hrvaški jezik v svojih trgovskih poslih. — Visokočastiti o. Alf. Bralč, frančiškan bosenske provincije, je poslan v Rim na mejnarodni frančiškanski zavež za lektorja. — Mej Srbi se goji od dne do dne gorje sovraštvo do Hrvatov. „Hrvatov ni, živelá Srbija!“ jim je geslo. Gorje nego to je pa njihova surovost, s katero napadajo Hrvate; s kamenjem in s poleni se boré v Dalmaciji za „veliko Srbijo“. Poleg take politične nenravnosti, ki jo širijo Srbi v deželi, razširjajo tudi v vseh drugih ozirih nenravnost. Njihova cerkev ne služi drugemu, nego bedastemu, lenobo vplivajočemu šovinizmu, za vzgojo srca, za prave krščanske vzore se nobeden ne briga. Zato ne moremo pojmiti, kako more kak pameten in pošten Jugoslovan s tem delati pot vsej pokvarjenosti, da napada latinsko cerkev in Rim in trobi s tistim brezsmiselnim „pravoslavjem“ krog po našem svetu. Dr. Tavčar je v Dalmaciji izrekel stavek, da se moramo tudi mi poprijeti načel stranke prava. In ti je prva točka, da se bori za pravice katoliških Hrvatov in da vsemu, v bizantizmu izkvarjenemu in nadutemu „pravoslavju“ dokazuje, da Jugoslovan pozna samo jedno pravoslavlje, in to je — rimsko-katoliško. Zato moramo tudi z narodnega stala najodločneje obsojati postopanje puljskega „Diritto croato“ in „Slovanskega sveta“. Gnijlo in topo grško razkolništvo zamori s svojim strupenim duhom vse, kar je zdravega in razpadlo bo samo ob sebi, če se ne pomladi ob Petrovi skali.

Telegrami.

Tolmin, 13. septembra. Pri izvolitvi občinskih starešin je zmagala narodna zavedna stranka v 3. razredu s 180 proti 6 glasom neodvisne narodne stranke, v 2. in 1. razredu je prva zmagala jednoglasno.

Praga, 13. septembra. „Prager Zeitung“ izjavlja, da je neizmerno hujskanje v svojih konsekvencah prisililo vlado k izjemnim naredbam, ki so se danes razglasile. Brezozirna frakcija ne prikriva namena, do skrajnosti razburiti prebivalstvo. Brez skrbi za bodočnost češkega naroda so se razvemale strasti in vršil brezmeren terorizem proti posamnikom, stanovom in narodnostim in se išče za to sodelovanje nemirnih življenj drugih strank, jedva prikrivajoč govori o upor proti oblastvom. V sredi cesarski rodbini udanega in zvestega naroda se predrznost posamičnikov ne ustavlja niti pred veličastvom vladarjev. Naravna posledica

je, da se opetovalno moti red, preti varnosti življenja in imenja, zaničuje oblastvena avtoriteta, in grde znamenja državne vrhovne oblasti. Navadna sredstva vladne oblasti več ne zadoščajo, da bi se mogla uspešno ustavljati množici. Takim težnjam služi dosledno neka skrajna smer časopisov stolnega mesta Česke. Zakon o društvih in zborovanjih ne omogočuje, da bi se moglo preprečiti zaničevanje državne avtoritete in pa preiščena zloraba pravic. Ko je vsaki mnogobrojnih shodov buren, ko se hujška k izgredom, vladni zastopniki zaničujejo in preprečujejo preganjanje krivcev z odobravanjem dotičnih časopisov, tako da se na ulici začenjajo izgredi je z ozirom na naravne posledice takega sistematičnega upora potrebno uvesti zakonito dovoljene omejitve onih svoboščin, da je mogoče ohranjati red, poseči po ostrejših sredstvih, da bodo oblastva mogla v Pragi in okolici uspešno vršiti svojo nalogo, in zato so se izdale dotične izjemne naredbe. Članek se končuje z odločnim izrazom pričakovanja, da bodo zakone spoštuječi in red ljubeči del prebivalstva in vsi, ki dosedaj niso spoznali, kam vede brezvestna agitacija, podpirali oblastva, da se preprečijo daljša hujskanja.

Borossebes, 12. septembra. Cesar je s spremstvom in inozemskimi atašéji ob 6. uri zjutraj odšel k manevru, kateri je bil ob 10. uri končan. Po manevru je izrazil cesar zadovoljnost svojo z vodstvom manevrov in z izvrstno izvežbanostjo vojske. Ob 5. uri je bil dvorni obed. Zvečer je cesar odpotoval na Dunaj.

Budimpešta, 12. septembra. Poslednjih 24 ur je po vsem Ogerskem 9 oseb zbolelo za kolero, 10 pa umrlo.

Rim, 11. septembra. Poslednjih 24 ur sta v Neapolju dva umrla za kolero, v Palermu jih je 6 zbolelo in 4 umrli. V Casinu je jeden umrl. V Rimu se je dogodil jeden sumen slučaj obolenja.

Rim, 12. septembra. Prva divizija angleškega brodovja pod poveljstvom generala lorda Seymoura pride dne 1. oktobra z Grškega v Tarent.

Pariz, 12. septembra. Karola Lessepsa so popoldne izpustili.

Madrid, 12. septembra. Blizu Valencije se je razletela petarda. 3 osebe je ubila, sedem ranila.

Madrid, 12. septembra. V Villa Viciosi v kordovski pokrajini je bila velika povodenj. Več hiš se je podrlo, 2 otroka sta utonila.

Rio de Janeiro, 12. septembra. Ustaši poskušali so v Mietheroyu se izkrcati, pa so jih zavrnil. Zgubili so 50 mrtvih.

Ponarejena črna svila. Sežgi vzorec blaga, katerega hočeš kupiti, in takoj spoznaš ponaredbu. Prava, čisto barvana svila se takoj skodra, hitro ugasne in pusti malo pepela prav svetlorjave barve. — Ponarejena svila pa, ki se hitro umaže in zlomi, počasi gori, posebno pa dalje tlé nekatere niti, če je blago zelo barvano, in pusti črnorjav pepel, ki se ne skodra, ampak zvije. Če stareš pepel prave svile, postane prah, ponarejene svile pa ne. **Svilarnica G. HENNEBERG** (o. in kr. dvorni založnik), Zürich razpošilja rada vzorce prave svile vsakemu in pošilja po naročilu blago v hišo poštne in carine prosto. Pisma veljajo 10 krajcarjev, dopisnice 5 krajcarjev v Švicu. 16 (7-5) 5

Umrli so:

V bolnišnici:

11. septembra. Alojzij Jakomin, hlapec, 24 let, vulnus scissus abdom.

Tuji ci.

11. septembra.

Pri **Maliču**: Kestner, davkar; Borman, Bayer s sinom, zasebnika; Gawlitz, Kren, trgovec; Müller, Suschy, Ravagni, Baller, potovalci, z Dunaja. — Gröger, majorjeva soproga, z nečakinjo; Rozman; Bethel; pl. Festraela z rodbino iz Gorice. — Smouk s sinom z Reke. — Caffou, ces. svetnik, s soprogo; Dauch s sinom in hčerjo; pl. Verneda s soprogo iz Trsta. — Erras z Vevč. — Galfy iz Berolina. — pl. Formacher iz Slov. Bistrice. — Grof Aichelburg iz Bleda. — Koppstein iz Siofoka. — Beinkofer s soprogo in Materjo iz Solnograda. — Spitzer, trgovec, iz Grada.

Pri **Sionu**: Baroninja Gussich, minist. tajnika vdova, in baron Žiga Gussich iz Trsta. — Carberger, Berghof Breitfeld, Straus, Henkel z Dunaja. — Mrak, trgovec; Pellini; pl. Rauch, Kozman s soprogo, in Dimer iz Trsta. — Bayer, Schardez in Auchman iz Grada. — Vittek iz Gorice. — Raktel, zasebnica z Vipave. — Blašky, trgovec, iz Berolina. — Stiasny, učitelj, iz Kamnika. — Schwarz in Pintar iz Kranja. — Kukanič, profesor, z Reke. — Abams, pisatelj, s soprogo, iz Londona.

Pri **avstrijskem caru**: Štrukelj iz Cirknega. — Teramez iz Prerova. — Gragel, nadučitelj, s soprogo, iz Tržiča. — Dellaschiava iz Lesec. — Zanoškar, uradnik, s soprogo, iz Beljaka. — Kent, uradnik, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Colliand, Salvador iz Trsta. — Deutsch, inženir, z Dunaja. — Jamnik, posestnik, iz Loke. Pri **bavarskem dvoru**: Schuster, trgovčeva soproga, z rodbino, z Dunaja. — Dular, dijak, iz Novega Mesta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celsiju			
7. u. zjut.	740.5	12.8	brezv.	oblačno		
2. u. pop.	740.1	19.6	sl. vzh.	del. jasno	0.00	
9. u. zveč.	741.6	16.0	"	oblačno		
Srednja temperatura 16.1°, za 1.7° nad normalom						

Tržne cene v Ljubljani

dne 13. septembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	7	70	Speh povejen, kgr.	—	66
Rež,	6	—	Surovo maslo,	—	84
Ječmen,	6	—	Jajce, jedno	—	2
Oves,	6	40	Mleko, liter	—	10
Ajda,	8	40	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	6	—	Telečje	—	58
Koruza,	5	90	Svinjsko	—	64
Krompir,	3	20	Koštunovo	—	36
Leča, bktl.	12	—	Pisaneč	—	45
Grab,	12	—	Golob	—	18
Fižol,	9	—	Seno, 100 kgr.	2	35
Maalo, kgr.	1	08	Slama,	2	67
Maat,	—	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6	50
Speh svež,	—	64	" mehka,	4	80

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijaceljske kapljice za želodec

zdravno preverjeno in znano zdravilo s čvrstilnim in krepilnim vplivom pri motenem prebavljenju, pri krču v želodcu in zabasanju.

1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld. 202 23

Razpela

vseh velikostij iz jako umetnih lesnih rezbarij priporoča **za cerkve, šole, urade, bolnišnice, rodbine** itd. 455 10-2

Fran Stampfl

v Ljubljani v Tonhalle (v bivšem gledališkem poslopju).

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Knjigotržnica in antiquariat

Maks Fischer

v Ljubljani, Kongresni trg v Tonhalle

priporoča svojo

453 3-2

zalogo šolskih knjig

za gimnazije, realke in učiteljišča

v najnovejših izdajah broširane in vezane po nizkih cenah.

Že rabljene knjige po zdatno znižanih cenah.

Knjigarna

Kleinmayr-ja in Bamberg-a

v Ljubljani na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo

451 12-2

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah broširanih in v trdnih šolskih vezih po najnižjih cenah.

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastonj.

Dunajska borza.

Dne 13. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 55 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 80 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	983 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	339 " 75 "
London, 10 funtov strl.	125 " 65 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 95 "
Cesarski cekini	5 " 95 "
Nemških mark 100	61 " 65 "

Dne 12. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 17 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 50 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192 " 70 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	— " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	195 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 25 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	137 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	66 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	65 " — "
Ljubljanske srečke	23 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2865 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	106 " — "
Papirnih rubeljev 100	130 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšeza dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.